

Sygn. akt I UZ 136/10

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera

w sprawie z odwołania Z. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

z udziałem zainteresowanej: PPUH "Z." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2010 r.,

zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 7 kwietnia 2010 r., sygn. akt I UK 40/10,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Najwyższy postanowieniem z 7 kwietnia 2010 r., I UK 40/10, odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego z 9 września 2009 r., w sprawie o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego.

Zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z 7 kwietnia 2010 r., I UK 40/10, wniósł w imieniu organu rentowego jego pełnomocnik, zarzucając naruszenie art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 4 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący podniósł, że postanowienie Sądu Najwyższego jest wadliwe, ponieważ podstawa prawna, na którą powołuje się Sąd Najwyższy – art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. - stanowi, że skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. W ocenie skarżącego, taki wniosek znajduje się w treści skargi kasacyjnej. Podstawą skargi kasacyjnej może być naruszenie przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Skarga kasacyjna zawierała zarzuty w przedmiocie naruszenia prawa procesowego przez Sąd Apelacyjny, które mogły doprowadzić do błędnych ustaleń faktycznych oraz błędnej oceny prawej stanu faktycznego, co zdaniem skarżącego czyniło skargę kasacyjną oczywiście zasadną. Sąd Najwyższy nie odniósł się do tego zarzutu. Skarga kasacyjna zawierała w swej treści istotne zagadnienie prawne, które nie było dotychczas przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, a - zdaniem organu rentowego - w ustalonym przez Sąd Apelacyjny stanie faktycznym zasadne było dokonanie oceny prawej tego stanu faktycznego przez pryzmat zasad współżycia społecznego, solidarności ubezpieczonych i sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako niedopuszczalne podlega odrzuceniu.

Zażalenie do Sądu Najwyższego może być wniesione jedynie na postanowienia sądu drugiej instancji, które są wymienione w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako objęte możliwością zaskarżenia.

Według art. 394¹ § 1 k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (od 22 maja 2009 r. także na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji). Według art. 394¹ § 2 k.p.c., w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹ k.p.c. (w przedmiocie

odrzućenia pozwu lub umorzenia postępowania), a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

Przytoczony przepis dotyczy dopuszczalności zaskarżania do Sądu Najwyższego postanowień (nie wszystkich, a tylko niektórych, mających precyzyjnie określony przedmiot) wydanych przez sąd drugiej instancji. Ani ten przepis, ani żaden inny, nie przewiduje możliwości i dopuszczalności zaskarżenia postanowień Sądu Najwyższego wydanych na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Skarżący nie wskazuje w zażaleniu podstawy prawnej wniesienia środka odwoławczego, nie podaje przepisu prawa (zwłaszcza prawa procesowego), z którego można byłoby wyprowadzić dopuszczalność zaskarżenia postanowienia Sądu Najwyższego mającego za przedmiot odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zatem już nawet z opisanego zaniechania pełnomocnika skarżącego wynika, że podstawa taka nie istnieje.

Orzeczenia Sądu Najwyższego – w tym postanowienia w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – jako wydane przez najwyższy organ sądowy nie podlegają dalszemu zaskarżeniu. Zażalenie nie przysługuje ani na postanowienie Sądu Najwyższego o odrzuceniu skargi kasacyjnej – poprzednio kasacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 28 września 2004 r., II UZ 39/04, z 15 listopada 2004 r., II UO 3/04, niepublikowane), ani na postanowienie Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia SN z 9 czerwca 2006 r., III UO 2/06, z 20 czerwca 2007 r., I UZ 13/07, z 7 grudnia 2009 r., IV CZ 84/09, z 2 czerwca 2010 r., II PZ 18/10, niepublikowane).

Postanowienie Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest niewątpliwie postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Taka jego charakterystyka nie przemawia jednak za przyjęciem jego zaskarżalności. Nie sposób jakichkolwiek wniosków w tym względzie wyciągać z treści art. 394 § 1 *a capito* k.p.c. lub z treści art. 394¹ § 2 k.p.c. Pierwszy z tych przepisów dotyczy zaskarżania do sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie postanowień sądu pierwszej instancji. Drugi z kolei – zaskarżania do Sądu Najwyższego kończących postępowanie w sprawie postanowień sądu drugiej instancji. Skoro Sąd Najwyższy nie jest ani sądem pierwszej, ani sądem drugiej

instancji, to nie stosuje się do jego postanowień żadnego z tych przepisów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lipca 2005 r., III PO 1/05, niepublikowane). Reasumując, na postanowienia Sądu Najwyższego nie przysługuje zażalenie (art. 394¹ k.p.c.). W każdym systemie sądownictwa istnieje najwyższa instancja sądowa, której orzeczenia nie podlegają dalszemu zaskarżeniu. Tak jest w przypadku orzeczeń – wyroków i postanowień - Sądu Najwyższego.

Od orzeczeń Sądu Najwyższego przysługuje natomiast skarga o wznowienie postępowania (por. art. 412 § 4 w związku z art. 399 k.p.c.). Orzeczenia Sądu Najwyższego mogą także podlegać sprostowaniu (art. 350 k.p.c.), uzupełnieniu (art. 351 k.p.c.) i wykładni (art. 352 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy odrzucił wniesione zażalenie jako niedopuszczalne (możliwości jego wniesienia nie przewidują przepisy obowiązującego Kodeksu postępowania cywilnego).